

SLOVENSKI NAROD.

Slovenski Narod velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:	K 24—	v upravnemu prejemam:	K 22—
celo leto	12—	celo leto	11—
pol leta	6—	pol leta	5—
četr leta	550	na mesec	190

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knaflova ulica št. 5, (l. nadstropje levo), telefon št. 34.

Glas iz Bele Krajine.

Klerikalna drhal in njeno glasilo se zaletuje v številki od 17. t. m. znova v me in to v znani aferi, v kateri sem razkril klerikalno breznačajnost in klerikalno lopovstvo. Mazzelle je z glorijo odgnan od pošte — to je bistvo najnovnejšega klerikalnega naskoka name.

Da podam vsem svetu še v tej zadevi uvid, v to izročam javnosti slediči dokaz o mojem odgnanstvu od pošte.

Dne 3. oktobra sem jaz sam izjavil poštnemu ravnateljstvu, da sploh ne maram več poštarske službe in da tudi pošte ne trpm več pod svojo streho. Dotično moje pismo se glasi dobesedno tako-le:

„kr. poštno in brzojavno ravnateljstvo“

Trst.

Odgovarjajo na vaš dopis od 30. septembra 1909. št. 898. Vam naznam, v prihranitev le vam podobnega postopanja toliko, da se zelo more, ako mislite, da jaz sploh še sprejemam tisti urad, ki sem ga za berasko plačo veste in zvesto izvrševal kot upravitelj in pozneje kot poštar celih 14 let in raditega imel po kričici toliko neprijetnih ur, še v svojo daljno oskrbo.“

Tem potom vam odpovem, da od danes nisem več poštar, s tem uradovanje in stanovanje urada, radi česar disponirajte kakor vam draga tem uradoval, katerega kakor hitro mogoče iz moje hiše odstranite, ker vsak daljni stik s takimi posli in predpostojniki bi bil pod mojo častjo.

Gradae, 3. oktobra 1909.

Julij Mazelle,
veleposrednik in trgovec.

Z dopisom z dne 30. septembra 1909 št. 898, ki je omenjen v moji odpovedi službe, sem bil obveščen o uvedbi disciplinarnih preskic.

Kakor je zgoraj razvidno, je bila moja odpoved pisana in oddaljena dne 3. oktobra 1909. Naslednji dan, namreč 4. oktobra 1909 je pa prišel poštni komisar g. Fišer zadevo aplaunrat, to se pravi, mene je hotel zoper ponimiriti, da bi bil še nadalje uslužen poštnega ravnateljstva. Toda poštno ravnateljstvo je doživel razčaranje: gospod komisar je moral oditi, ne da bi bil pri meni kaj opravil in z novico, da je Mazelletova želja v zadevi pošte le ta, da se spravi ta krama kolikor mogoče hitro iz njegove hiše ven.

Ravnatak sem posdal pismeno odpoved že 1. 1905 na ravnateljstvo in resigniral na službo. Toda takratni komisar Slepko me je pregovarjal in prosjačil naj odnehamb in slednjic izprosil, da sem odpoved umaknil, to pa le raditega, ker niso mogli dobiti za tako plačo človeka, ki bi jim igral v Gradacu poštarja.

Slovenčev dopisnik, naj bo že raven ali krevljast, sedaj lahko spozna, da sem jaz tisti, ki je poštarško službo od sebe vrgel in postavil poštni urad na cesto ravnatko, kar so postavili na cesto nekoga, ki je imel pri Murnu shod.

Da pa so moje roke čiste in da je moja preteklost čista, to je na klerikalno inicijativo dokazala justicia in ni ostalo na mojih rokah niti najmanjšega sledu ne po kaki žlindri, niti po zgradbi hiše, plačane iz državnega zaklada kakor nekje! Čist kakor sneg čakam in tež, od klerikalev zapuščeni Beli Krajini zopet — novih volitev.

Gradac, 19. januarja 1910.

Julij Mazelle.

Zlata resnica.

Fran plem. Šuklje, nekdanji svobodomislec, danes klerikalni deželní glavar kranjski, je v »Letopisu Slovenske Matice« v letniku 1877 na strani 54. zapisal naslednje besede:

„Celo pri najbolj izobraženih ljudeh je to kaj prav navadnega, da iz preminjajo svoja načela (politična), da zapustijo svoje prijatelje in somišljenike ter sramotno pohgnejo v nasproti tabor. To se godi iz dvojnega vzroka: Ali ni bilo pri njih onega pravega prepričanja, katero izvira le iz resnega premisljevanja in preudarjanja, katero je nasledek temeljnih studij in mnogovrstnih skušenj, in potem je begunstvo nasledek duševne plitosti in površnosti; ali pa so ti uskok pred drugačili svoje mnenje le iz materialnih hražlogov, iz grde sebičnosti, iz nizke častilakomnosti, in potem izvira njihov odpad iz podlosti in nemoralnosti.“

Tako je Fran plem. Šuklje — obsodil samega sebe.

Češki deželni zbor.

Deželni maršal princ Lobkovic ne bo v prihodnji seji dež. odbora ničesar oficijskega povedal o prihodnjem zasedanju dež. zbornika. Konferencial pa bo z vodilnimi politiki na češki in na nemški strani in jim bo nazzanil, kakšni predlogi glede zasedanja so se sestavili. S tem prično oficijsko pogajanja. Vendar bodo Čehi zahtevali zasedanje tudi če ta pogajanja ne bodo imela uspeha. V tem slučaju bo dež. maršal sam sestavil dnevni red. Nemcem pa bi se tehnična obstrukcija onemogočila s strogiim tolmačenjem poslovnika. Preostajala bi jimi samo hrupna obstrukcija; ta bi se potem mogla izrabljati proti njim.

Občina volitev v Pragi.

Pri včerajšnji ožji volitvi je zmagal radikal Sokol, ki je dobil 2391 glasov. Mladočeh dr. Rašin je dobil le 2242 glasov. Staročehi so sklenili podpirati radikalca, in ne mladočeha, kakor so pred nekaterimi dnevi poročali pomotoma listi. Radikalca so poleg tega podpirali še klerikalci in nar. socialisti. Mladočeha pa realisti in soc. demokrati.

Urednika mladočehskega lista »Den« so popoldne narodnosocialni agitatorji pretepli. Policija ga je moralna osvoboditi iz neprijetnega položaja.

Ogrsko.

Novo ministrstvo je včeraj prevezlo svoje posle. Ob 4. popoldne je bil ministarski svet. Obravnaval se je parlamentarni položaj in tekoče zadeve. Min. predsednik je povedal, da je naprosil predsednika posl. zbornice naj sklice konference strank. Predsednik Gal je te konference že sklical.

Aehrenthal o razmerju med Rusijo in Avstro-Ogrsko.

Petrogradski list »Novije Vremja« prinaša razgovor svojega londonskega korespondenta z grofom Aehrenthalom. Grof Aehrenthal je obzaloval sovražnost ruskega javnega mnenja nasproti Avstro-Ogrski. Na vsak način je na Ruskem stranka, seveda izven vlade, ki hoče brez pogojno sovražstvo z Avstro-Ogrsko. — Ko je korespondent omenil, da celjska Rusija obsoja avstro-ogrsko politiko, je dejal Aehrenthal: Na Ruskem se pripisuje aneksija popolno-

ma napačno uplivu Nemčije. Sploh ne more Nemčija imeti nobenega vpliva na avstro-ogrške zadeve. Če bi ga kdo mogel imeti, bi to bila Rusija. Razmerje med Avstro-Ogrsko in Rusijo se bo izboljšalo. Za to pa je treba časa. Dogodkov ni mogoče pospešiti. — Na vprašanje korespondenta, če bo Avstro-Ogrska na Balkanu še dalje prodirala, je dejal Aehrenthal, da tega ne bo storila; dunajski kabinet bo vprašanje balkanske železnice razmotril izključno z gospodarskega stališča.

Bosenska ustava.

»Bosenska korespondenca« piše, da bo ena prvih nalog Khuenove vlade, dobiti pritrdirlo za bosensko ustavo. Ta ustava bo obsegala deželni štatut, volilni red za deželni zbor, deželnozborski poslovnik, zborovalni in društveni zakon ter zakon o okrajnih zastopnikih.

Kar se tiče volitev, bo imel aktivno volilno pravico vsak, ki je star 24 let, in pasivno, kdor je dopolnil 30 let; vsak volilec mora dokazati, da je vsaj eno leto že v deželi. Deželni zbor bo imel tri kurije: Veleslovesno, najvišji davkoplačevalci in inteligenca ter mestna in kmečka kurija. Mandati bodo razdeljeni po konfesijah, in sicer bodo imeli mohamedanci 24, pravoslavnici 31 in katoliki 16 mandatov, en mandat pa Židje. — Poslovnik je zelo strog. Obstrukcijo popolnomu izključuje. — Zborovalni in društveni zakon je baje zelo moderen.

Dopisi.

Iz Žirov. Krasno vspeli pogrebni prevod Simona Kavčiča je zadel v dvo naše klerikale. Sprevideli so, da je napredna ideja močna med nami, da je ves njih boj proti antiklerikalcem brezvsespen. To je napotilo nekega »gospoda resnicoljuba«, (ki je znan, čepravno se skriva za kulismi uredniške tajnosti), da je da: duška svojim čestvom v »Domoljubu« in v »Slovencu«. Celo stvar je tako zasukal, da se vrstita očitna laž in zaviranje resnice, kakor je pač bolje kazalo njegovim pristašem napisati. Ker je posebno pozornost posvetil moji osebi, je treba resnici na ljubo stvar pojasnit. V prvi vrsti laže, da je pokojnik še malo pred smrtjo zavajljal čez vero, cerkev in duhovnike. Resnica je, da ga je surovo držil ter izzival neki klerikalec in mu s

tem bržkone pripomogel k temu, da ga je zadela kap. Dalje pravi, da se mu je raditega odpovedal cerkveni pogreb, ker ni hodil k spovedi. Tudi to je samo pretveza; mar bi povedal odkrito: »zato, ker ni bil klerikalni politični pristaš« ga sovražimo se po smrti, kajti sovraštvo patentiranih katoličanov se niti s smrtjo ne konča; sega do groba in še dalje. O upopljenem »Dovanku«, se trdi, da že 15 let ni bil pri spovedi pa naš P. Perko ni imel nobenih pomislov, mu odreči pogreb. Podobnih slučajev bi lahko navelo še celo vrsto, česar pa radi sorodnikov ne marjam storiti. Resnica pa je, da je treba biti samo politični pristaš klerikalne stranke pa imaš »vstopnico v nebesa zagotovljeno«, kdor pa to ni, ta je proklet. Dopisnik se je zaletel tudi v g. Spreitzerjevo godbo. Verujem mu, da je to pot za njega zelo slabo igrala, ker je bila njemu in njegovim pristašem cela priredba jako neprizetna. Ako pa bi se ista godba hotela klanjati gospodu iz zupnišča se vedno skriva, da je dobro igrala. Dopisnik tudi pravi, da so take vrste pogrebi dragi, ker je stala godba 20 kron. Kaj pa, ko bi eden zahteval toliko duhovnikov, kolikor je bilo pri tem pogreb, godcev? To bi plačeval, da bi se treselj! Da bi se bil med mojo »pridig« izmed občinstva glas »če si ga ti želiš« (namreč podobnega spredava) je popolna laž. To lahko potrdijo vse, ki so se spredava udeležili. Isto tako je bil jaz »pobožno molil in se križal pri pogrebu«. Ako pa so nekateri molili prosto jim bodi, noben pravi svobodomislec bi ne zasluzil tega imena, zato bi koga silil ali mu branil moliti; mogoče pa je bila ta molitev bolj edkritoščna, kakor so molitve in se vselej običenih tonzurirancev, ki so se svoje molitve jaka dobro plačani. Laž je, da bi bili vse svetili pri pogrebu; ako pa so svetili iz navade nekateri osebi, bilo bi nespetno jim to braniti. Laž je tudi, da bi bil pokojni ležal s stegnjennimi rokami, ker so mu jih precej na prsi skrivali. Da se je pri pogrebu, ki je bil pri nas nekaj nenavadnega, preeje govoril, je umljivo, kakor tudi da se je kaka tercijalka moškega in ženskega spola zgrajala nad njim. Vsi razumni ljude pa, ki znajo samostojno mislit, so rekli, da tako lepega pogreba še ni bilo v Žireh. To je pričala tudi obilna udeležba, katere niti dopisnik ne more utajiti. Resnica je, da je bil ta spred lepo uspela demonstracija antiklerikalne

mutantur, et nos mutamur in illis! — Prva dva mu posežeta v besedo, a ta slednji se nasmejhne: »difficile est satyrum non scribere!«

Med tem se vzbudi že na pol dremajoci bukovski župnik Sitar, primekozarec »briča«, nagnie in izpije do dna. — Na to se obrne zaspansko proti tovarišem rekoč: »Wenn man schen zu Grunde gehen muss, — nur »nobels! —

In gospodje so se razšli na vse štiri vetrove.

V sredji septembra istega leta je pa že prišla vest, da je škofijstvo imenovalo za Grahovo duhovnika po volji ljudstva, kateri je tudi kmalu za tem prišel na Grahovo in s pomirljivim temperamentom pomiril razburkane duhovnike.

Od tistega časa je že preteklo devetajst let, a Grahovčanom je ostal gori opisani dogodek še vedno v živem spominu. — Se danes se radi spominjajo, kako so takratni občinski možje — ki so danes večinoma že med mrtvimi — energično zavrnili duhovsko avtokratstvo in pokazali, kdo je gospodar v občini in kako duhovnik ne sme delati, ako noče, da bi ga ljudstvo mirzilo, sovražilo in se mu uprla. — Čast takim zastopnikom, čast takemu ljudstvu!

LISTEK.

Procesija brez duhovnika.

(Po resničnem dogodku napisal X.)
(Konec.)

Vse navzoče je prešinila misel: »priredimo sami procesijo!« In res, pritrkovanje zvonov prične, staro mož Ivan Cvek — znan pod imenom »Ivanjiš« vzame v roke velik procesijski križ in gre ž njim na plan, a zanjim vse ostalo ljudstvo, ki se je razvristilo, kakor navadno ob slovenskih prilikah.

Zvonovi so doneli »če« hrib in plan, mlajše ljudstvo je prepevalo nabožne pesmi, a starejši so molili, prizor, kakor tedaj, ko je ob enakih prilikah vodilo procesijo po pet — šest duhovnikov.

Počasi in slovensko ter v najlepšem redu se je truma ljudstva pomikala po — za procesijo določenem prostoru ter se zopet vrnilo v cerkev. — Stari »Ivanjiš« je zopet odmobil »naprej« nekaj molitvic, nakar je ljudstvo polagoma zapučalo cerkev.

Po končani slovensosti je pred cerkvijo, na trgu, po vasi in gostilnah vladala ona živahnost, kakor na- vadno ob enakih prilikah. — Seveda

se je večinoma govorilo le o današnjem konfliktu med kaplanom in občinskim možmi ter o lepo uspeli — procesiji brez duhovnika.

Ljudstvo je vseskočno odobravalo energični nastop občinskih zastopnikov, a padla je marsikatera trpkna na račun trmgolavih, brezčutnih duhovnikov. — Razburjenje je bilo vedno večje in čuli so se že glasovi, da ako škofija takoj ne vstreže želji ljudstva in pošle dobrega duhovnika na Grahovo, se bodo obrnili kam drugam.

Zelo interesantno pa je bilo poslušati izražanje o tem dogodku raznih na Grahovo došlih drugofaranov.

Par »starih devic« iz Temljin — katerim je bil gospod podmlenski kaplan simpatičen, so Grahovčane grozno kritizirale, češ: »mršje Grahovščice, bo že nas hudič uzen, ka ste kulte grdu naša gospuda zagnal!«

Proti Murovčevi gostilni se je ravno priklatal neki tolminski »šnop-sar«, nesoč brzovjak od nekega drvarja v Nemški Rut. — Ta je namreč srečal v Podmelec vozečega se kaplana.

»A ki primajduše ste nardil tistu farju, kje tku frdama zelu sedu notre v karoc! — Sreješ sm ga lih tamliš

misi v Zirah, ki je klerikalce nemilo dirnila. To spričuje dejstvo, da ga skušajo smetiši in nam oditi nedoslednost. Svetujem vam, da iščete nedoslednosti med seboj, tam najdete celo vrsto janičarjev, ki so bili svoj čas napredni in svobodomiselnji pa so se prelevili, ne iz prepričanja, ampak iz koristolovstva in kruhoborstva. Kar pa se tiče moje osebe, me to bevskanje docela nič ne moti in ne cutim nikake potrebe sprememnati svojih nazorov in predkom kapitulirati. Po svojih skromnih močeh bom delal še naprej za vse, ker spoznam za pravo in dobro ne oziraje se na desno in levo. Sploh pa sem dopisniku hvaljen, da je mojo neznavno osebo tako predstavil širi slovenski javnosti na prizorišče in se mu še za nadaljnje take reklame že naprej priporočam in zahvaljujem. Gradiva mi itak ne bo zmanjkalo, ako bo jemal iz breznejne dežele zavijanj in laži. Na zdravje! — Poljanšek Valentin, posenuk na Dobreševi št. 15. p. Žiri.

Dnevne vesti.

+ Iz ustavnega odseka. Klerikalna večina predloži k novi mestaški statutu ljubljanskemu celo vrsto novih izprememb, po večini eminentno strankarskega značaja. Konfuznost načrta je s tem izdatno pridobila. Pravi pravcati ragoút vseh volilnih sistemov brez notranje zvezne in logike. Najavažejo izprememb so sledče: Vsakoletne dopolnilne volitve odpadejo, ali občinski svet se izvoli za tri leta in za vsakega odbornika tudi namestnik. Torej vselej 90 mestnih očetov in vice - očetov. Vsi trije razredi (7000 volilcev!) volijo skupno. Upeljejo se v to svrhu raznobjjni uradni volilni kuverti. Za ženske se določi posebno volišče. Ženska sime, ako je zadržana, pooblastiti le žensko. Volitev se ima vršiti vedno kako nedeljo od 10. do 4. ure združna. (Kje ostaja sv. maša, kje krščanski nauk?) O reklamacijah in pričebah končnovajno ne razsoja več občinski svet, temveč deželna vlada (očitna utesnitev avtonomije). Upelje se volilna pravica v 2. razredu vsakemu Posavcu in Barjanu, ki ima slučajno v mestnem ozemju kako zaplato, odvzame pa vsem, tudi največjim nedoljetnim ljubljanskim davkopalca velcem. Nad vse krivčena pluraliteta v 3. razredu je vsled volilne dolžnosti še poostrena, tako da doslej brezpravni delavski, sloji absolutno ne pridejo do veljave. Vse tozadne in druge izpreminjavne predlage naprednih poslanec dr. Trillerja in Gangla, ki sta zahtevala odpravo vsaj najbolj kričenih strankarskih krivic, je klerikalna večina neizprosno odklonila. Niti za čisti 4. razred po predarljskem oziščiščem vzoru ni bila pridobita. — Ker pa leži na dlani roke, da je načrt v tej obliki tehniko neizpeljiv, upamo, da bo teklo mimo našega mesta se preeje regulovane Ljubljance, predno bo ta klerikalna beseda meso postala. — Škoda le za načrt občinskega sveta, na podlagi katerega bi že letos prišli lahko v občinski svet zastopniki pravega delavstva. Pa ga je deželni odbor dve leti zadrževal in sedaj pokopal, kar naj blagovolijo vseti prizadeti krogi na znanje!

+ Iz šolskega odseka. V svoji včerajšnji seji je ta odsek zopet enkrat — pokopal realčni zakon. Deželni predsednik in vladni svetnik Kaltenegger sta izjavila, da stoji naučno ministrstvo nepremično na stališču iz leta 1902. Perhorescira slej ko prej zlasti porazdelitev učencev po materinem jeziku v slovenske oziroma nemške razrede in dvojno jezikovno kvalifikacijo ravnateljevo. Deželni odbornik Jare in poslanec Gangl polemizujeta zoper to načelo, ki onemočuje na škodo Slovencem pravico utrakovizacijo ljubljanske realke. Poslanec dr. Eger priporoča, naj se sedanjo ljubljansko realko prepusti Nemcem, idrijsko realko pa naj se kot slovensko premesti v Ljubljano. Poslanca dr. Triller in Gangl zahteva za ta slučaj popolno kompenzacijo za Idrijo z ustanovitvijo kakršarske ali druge primerne strokovne šole. Dr. Triller tudi nima pravne upanja, da se da stvar na ta način urediti brez škode za slovensko šolstvo. Boji se od strani vlade finančnih težav. Z večino slovenskih glasov obvelja predlog poslanca Jarca, da je zadevo za sedaj spričo načelnemu stališču vlade, kateremu se slovenski stranki ne moreta ukloniti, odstavi z dnevnega reda. Iskati bo predvsem sporazumljena vseh strank.

+ Dunajski župan proti klerikalnim učiteljem. Celo dunajskemu županu dr. Luegerju je začelo presediti početje klerikalnih učiteljev. Da klerikalni učitelji na Nizje Avstrijskem ne bodo dosti boljši od klerikalnih učiteljev na Kranjskem, si je lahko misliti. Lueger je klerikalne učitelje nagnal kot hinavce. Prišla je bila k njemu deputacija klerikal-

nega učiteljskega društva ševar seveda proti drugim učiteljem. In Lueger jih je napoldi z govorom, v katerem jim je med drugim rekel: »Es ist unglaublich, wie die jungen Herren vorgehen. Gerade die katholischen Lehrer, diese Kneipenlehrer, treiben es am ärgsten.« — Kneipenlehrer, torej ljudje brez prepričanja; hinavci, ki klečeplazio to so po Luegerju klerikalni učitelji na Nizje Avstrijskem. Lueger je lahko prepričan, da so klerikalni učitelji na Kranjskem še slabši.

+ Prijestransost dež. odbora. Klerikalci imajo vedno polna usta iepih besed in s svojimi dejanji tolčajo sami sebe po zobeh. Ni se se poleglo ogorčenje in razburjevanje zaradi imenovanja nemškega nacionalca Gailhoferja in že zopet se čuje nekaj novega o pristransosti dež. odbora. Poroča se nam naslednje: Neki dež. sluga, ki je po službenem času najmlajši med vsemi, je bil pomaknjen na precej višjo plačilno stopnjo, namreč na četrtou stopnjo dež. slug. Omenjeni služabnik, ki je štajerski rojak in je prej služil v škofiji ter je torej trd klerikalec, je pri dež. odboru samopol leta, a je že prišel na četrtou stopnjo, ki jo dež. sluge dosežejo šele po desetletnem službovanju. Pozivljemo dež. odbor naj to stvar pojasni — potem bomo govorili dalje!

+ Še nekaj o podmolniškem gozdu. Ko so izšle prve novice o podmolniškem gozdu v »Slov. Narodu«, so Štefanjci kar pisano gledali, kajti začele so hodiči skozi lepo Stepanjovo kaj čudne prikazni. Najprej so opazili neko suho postavo z dolgimi brkami in malo bradicu in šele po dolgem poizvedovanju so izvedeli, da je to gospod Klemenčič od deželnega odbora, ki zna neki posebno hitro pisati. Drugi, ki se je prikažal, je bil obrit in je nevolljno pred se gledal. Tudi tega je nekdo spoznal in rekel: To so gospod Terseglav, ki novo vetro delajo, čudek podljujejo v pobiranju in se pripravljajo za klerikalnega generala. Oba gospoda sta se silno zanimali za podmolniški gozd. Gosp. Klemenčič se je menda v imenu dež. odbora, g. Terseglav pa v imenu klerikalne stranke hudo trudil, da bi kmene prepričala, da je Pust podmolniški gozd predrag kupil in da bo napravil silno izgubo. Toda kmene znajo računati, poznači vrednost gozda in se niso dali prepričati, marveč so g. Terseglavu in g. Klemenčiču povedali nekaj prav gorkih. Pust je do zadnjega, namreč do petka, dne 14. t. m., izvažal iz gozda posekani les in sicer gabroves na svoj dom v Ljubljano, posekane smreke pa na žago. Posekal je najmanj sto smrek, vrednih druga k drugi po 30 K., kar torej znesne skupaj 3000 K. Lepo delajo klerikalci z dež. premoženjem!

+ Naša državna policija podpira — srbske »zarotnike«. Iz Belgrada smo dobili vprašanje, aka poznamo v Ljubljani Franu Fink, stanjočega na Bleiweisovi cesti številka toliko in toliko. Odgovorili smo, da je gosp. Fran Fink policijski uradnik pri deželnih vladah kranjski, ter obenem vprašali, kako veden v Belgradu za tega gospoda in zakaj se zanimajo zanj? Na to vprašanje smo dobili odgovor, da je gosp. Fran Fink naročnik »Slovenskega Jug« in da so se jeli zanimati zanj zato, ker je edini med slovenskimi naročniki tega lista, ki ni navedel svojega značaja in poklica. Prav lepo je, da se gospod Fran Fink tako zelo zanima za jugoslovenska kulturna vprašanja, da žrtvuje celo 10 K., da si naroči izvrstno jugoslovensko revijo »Slovenski Jug«. Tembolj hvalevredno pa je to od njega, da si naroči »Slovenski Jug«, ker si mora vse članke dati prevesti, ker sam — gotovo v svojo veliko žalost — ne zna cirilice in tudi ni več srbskega jezika. Invkljub temu je naročnik »Slovenskega Jug«. Ali ni to nad vse lepo, da s toliko vremena podpira, dasi ni več niti cirilice, niti srbsčine, dobro jugoslovensko stvar? Pravijo sicer, da naročnina ni potekla iz njegovega žepa, marveč jo je velikodušno dala na razpolago za vse dobro in plemenito toli vneta naša prelavna deželna vlada, ki hoče s tem dokazati svojo popolno nepristranost, da podpira s svojim denarjem celo list nevarnih srbskih »zarotnikov«. Nas to dejstvo izredno veseli in želimo samo, da bi visoka deželna vlada ukazala, da mora biti naročnik »Slovenskega Jug« vsak njen uradnik, a ne samo g. Fink!

+ Kako skrbe klerikalci za pokopališče pri Sv. Križu? V zadnji, torkovi seji občinskega sveta ljubljanskega so priše na razgovor — kakor smo že poročali — razmere na pokopališče pri Sv. Križu, katerega kakor znano oskrbuje posebno upraviteljstvo s kanonikom Sušnikom na čelu. Kako to upraviteljstvo skrbi za pokopališče je jasno razvidno iz župnovega dopisa, ki se je na omenjeni seji obč. sveta prečital in ki ga je župan posiljal policijskemu in olje-

valnemu odseku. Iz tega dopisa posnemamo sledče: »Z razpisom z dne 15. aprila 1906 št. 152 dalo je županstvo na Ježici, kot po zakonu v to poklicana stavbna oblast, Josipu Erkerju, kanoniku stolne župnije in upravitelju pokopališča pri Sv. Križu v Ljubljani, stavbno dovoljenje za sezidavo cerkve, gospodarskega in upravnega poslopja, stranišča, arkad in ograjnega zidu na zemljišču, katero je pokopališko oskrbnisvo za napravo novega pokopališča v last kupila v katastrski občini Stožice. To dovoljenje podalo se je na podlagi predloženih ter v smislu komisionalnih zahtev z dne 19. septembra in 15. oktobra popolnjenih načrtov. Razume se samoposebi, da so se imelo vse komunikacije na pokopališču (stezice, pota in prostori) napraviti točno po omenjenem načrtu. Med ostalimi pogoji bilo je tudi ad 2 določeno, da se mora pokopališče iz zdravstvenih in estetičnih razlogov zasaditi v obliki parka z drevjem in grmičevjem in da se morajo nasadi vzdrževati vedno v dobrem stanju. Kdor sedaj pride na ljubljansko pokopališče, bode takoj izprevidel, da se pokopališko oskrbnisvo prav čisto nič ni oziralo na ta pogoj stavbnega dovoljenja. Ogromno pokopališče, katerega je že skoro četrti del porabljenega za pokopavanje, dela vti velike puščave, mesto, da bi v smislu pogojev stavbnega dovolila delalo vti parka. Razume se samoposebi, da je stanje, v katerem je sedaj pokopališče, v direktnem nasprotju s pjeteto, katero smo dolžni pokojnikom. Kjer se dandasne v večjih mestih napravljajo nova pokopališča, povsod se gleda na to, da se zasajajo v obliki parkov; povsod se pa tudi pazi na to, da grobovi niso preblizu eden tik drugega, temveč, da je nekoli prostora za nasade med njimi. Ko bi bila mestna občina ljubljanska zidala sama pokopališče tako, kakor je nameravala in bi je tega ne bilo onemogočilo cerkveno oskrbnisvo pri Sv. Križu, bilo bi brez dvojevje novo pokopališče primerno in — kakor kažejo njeni ostali nasadi — gotovo tudi lično zasajeno. Pokopališče bi torej že vsled teh nasadov na obiskovalce, ki v največji slučajih prihajajo tješko z globoko žalostjo v sreu, toljalno vplivalo. Ono bi bilo povzročeno pjeteto do umrlih; budilo pa tudi estetični čut v obiskovalcih grobov. Novo, mestu Ljubljani ter občinama Moste in Spodnja Šiška namejeno pokopališče te naloge nikakor ne vrši, deloma zaradi nedostajanja vseh nasadov, deloma pa tudi zato, ker pokopališko oskrbnisvo celo potov ni napravilo takih, kakor se je bilo na podlagi načrta, ki ga je samo predložilo, zavezalo. Da so primerno široka pota na pokopališču neobhodno potrebna, ako se hočejo vzdžati grobovi ter nasadi okrog grobov v takem stanju, v kakoršen veleva pjeteta, umevno je samoposebi. Če namreč obiskovalci pokopališča ne najdejo zadosti prostora na stezah in potih, primorani so hodiči preko grobov. Vsled tega grobovi izgube pravno dano jim lepo obliko; pa tudi nasadi — evetice in lepotična grmičevja — se uničijo. Na našem pokopališču so komunikacije silno tesne. Se celo glavna pota, ki po čez in po dolgem križajo pokopališče so preozka; o postranskih stezah niti ne govorim. To se je zlasti pokazalo letos povodom obiskovanja grobov v takem stanju, v kakoršen veleva pjeteta, umevno je samoposebi. Če namreč obiskovalci pokopališča ne najdejo zadosti prostora na stezah in potih, primorani so hodiči preko grobov. Vsled tega grobovi izgube pravno dano jim lepo obliko; pa tudi nasadi — evetice in lepotična grmičevja — se uničijo. Na našem pokopališču so komunikacije silno tesne. Se celo glavna pota, ki po čez in po dolgem križajo pokopališče so preozka; o postranskih stezah niti ne govorim. To se je zlasti pokazalo letos povodom obiskovanja grobov v takem stanju, v kakoršen veleva pjeteta, umevno je samoposebi. Če namreč obiskovalci pokopališča ne najdejo zadosti prostora na stezah in potih, primorani so hodiči preko grobov. Vsled tega grobovi izgube pravno dano jim lepo obliko; pa tudi nasadi — evetice in lepotična grmičevja — se uničijo. Na našem pokopališču so komunikacije silno tesne. Se celo glavna pota, ki po čez in po dolgem križajo pokopališče so preozka; o postranskih stezah niti ne govorim. To se je zlasti pokazalo letos povodom obiskovanja grobov v takem stanju, v kakoršen veleva pjeteta, umevno je samoposebi. Če namreč obiskovalci pokopališča ne najdejo zadosti prostora na stezah in potih, primorani so hodiči preko grobov. Vsled tega grobovi izgube pravno dano jim lepo obliko; pa tudi nasadi — evetice in lepotična grmičevja — se uničijo. Na našem pokopališču so komunikacije silno tesne. Se celo glavna pota, ki po čez in po dolgem križajo pokopališče so preozka; o postranskih stezah niti ne govorim. To se je zlasti pokazalo letos povodom obiskovanja grobov v takem stanju, v kakoršen veleva pjeteta, umevno je samoposebi. Če namreč obiskovalci pokopališča ne najdejo zadosti prostora na stezah in potih, primorani so hodiči preko grobov. Vsled tega grobovi izgube pravno dano jim lepo obliko; pa tudi nasadi — evetice in lepotična grmičevja — se uničijo. Na našem pokopališču so komunikacije silno tesne. Se celo glavna pota, ki po čez in po dolgem križajo pokopališče so preozka; o postranskih stezah niti ne govorim. To se je zlasti pokazalo letos povodom obiskovanja grobov v takem stanju, v kakoršen veleva pjeteta, umevno je samoposebi. Če namreč obiskovalci pokopališča ne najdejo zadosti prostora na stezah in potih, primorani so hodiči preko grobov. Vsled tega grobovi izgube pravno dano jim lepo obliko; pa tudi nasadi — evetice in lepotična grmičevja — se uničijo. Na našem pokopališču so komunikacije silno tesne. Se celo glavna pota, ki po čez in po dolgem križajo pokopališče so preozka; o postranskih stezah niti ne govorim. To se je zlasti pokazalo letos povodom obiskovanja grobov v takem stanju, v kakoršen veleva pjeteta, umevno je samoposebi. Če namreč obiskovalci pokopališča ne najdejo zadosti prostora na stezah in potih, primorani so hodiči preko grobov. Vsled tega grobovi izgube pravno dano jim lepo obliko; pa tudi nasadi — evetice in lepotična grmičevja — se uničijo. Na našem pokopališču so komunikacije silno tesne. Se celo glavna pota, ki po čez in po dolgem križajo pokopališče so preozka; o postranskih stezah niti ne govorim. To se je zlasti pokazalo letos povodom obiskovanja grobov v takem stanju, v kakoršen veleva pjeteta, umevno je samoposebi. Če namreč obiskovalci pokopališča ne najdejo zadosti prostora na stezah in potih, primorani so hodiči preko grobov. Vsled tega grobovi izgube pravno dano jim lepo obliko; pa tudi nasadi — evetice in lepotična grmičevja — se uničijo. Na našem pokopališču so komunikacije silno tesne. Se celo glavna pota, ki po čez in po dolgem križajo pokopališče so preozka; o postranskih stezah niti ne govorim. To se je zlasti pokazalo letos povodom obiskovanja grobov v takem stanju, v kakoršen veleva pjeteta, umevno je samoposebi. Če namreč obiskovalci pokopališča ne najdejo zadosti prostora na stezah in potih, primorani so hodiči preko grobov. Vsled tega grobovi izgube pravno dano jim lepo obliko; pa tudi nasadi — evetice in lepotična grmičevja — se uničijo. Na našem pokopališču so komunikacije silno tesne. Se celo glavna pota, ki po čez in po dolgem križajo pokopališče so preozka; o postranskih stezah niti ne govorim. To se je zlasti pokazalo letos povodom obiskovanja grobov v takem stanju, v kakoršen veleva pjeteta, umevno je samoposebi. Če namreč obiskovalci pokopališča ne najdejo zadosti prostora na stezah in potih, primorani so hodiči preko grobov. Vsled tega grobovi izgube pravno dano jim lepo obliko; pa tudi nasadi — evetice in lepotična grmičevja — se uničijo. Na našem pokopališču so komunikacije silno tesne. Se celo glavna pota, ki po čez in po dolgem križajo pokopališče so preozka; o postranskih stezah niti ne govorim. To se je zlasti pokazalo letos povodom obiskovanja grobov v takem stanju, v kakoršen veleva pjeteta, umevno je samoposebi. Če namreč obiskovalci pokopališča ne najdejo zadosti prostora na stezah in potih, primorani so hodiči preko grobov. Vsled tega grobovi izgube pravno dano jim lepo obliko; pa tudi nasadi — evetice in lepotična grmičevja — se uničijo. Na našem pokopališču so komunikacije silno tesne. Se celo glavna pota, ki po čez in po dolgem križajo pokopališče so preozka; o postranskih stezah niti ne govorim. To se je zlasti pokazalo letos povodom obiskovanja grobov v takem stanju, v kakoršen veleva pjeteta, umevno je samoposebi. Če namreč obiskovalci pokopališča ne najdejo zadosti prostora na stezah in potih, primorani so hodiči preko grobov. Vsled tega grobovi izgube pravno dano jim lepo obliko; pa tudi nasadi — evetice in lepotična grmičevja — se uničijo. Na našem pokopališču so komunikacije silno tesne. Se celo glavna pota, ki po čez in po dolgem križajo pokopališče so preozka; o postranskih stezah niti ne govorim. To se je zlasti pokazalo letos povodom obiskovanja grobov v takem stanju, v kakoršen veleva pjeteta, umevno je samoposebi. Če namreč obiskovalci pokopališča ne najdejo zadosti prostora na stezah in potih, primorani so hodiči preko grobov. Vsled tega grobovi izgube pravno dano jim lepo obliko; pa tudi nasadi — evetice in lepotična grmičevja — se uničijo. Na našem pokopališču so komunikacije silno tesne. Se celo glavna pota, ki po čez in po dolgem križajo pokopališče so preozka; o postranskih stezah niti ne govorim. To se je zlasti pokazalo letos povodom obiskovanja grobov v takem stanju, v kakoršen veleva pjeteta, umevno je samoposebi. Če namreč obiskovalci pokopališča ne najdejo zadosti prostora na stezah in potih, primorani so hodiči preko grobov. Vsled tega grobovi izgube pravno dano jim lepo obliko; pa tudi nasadi — evetice in lepotična grmičevja —

blatna podlistek, v katerem kritizira prevode, ki jih je doslej izdala »Slovenska Matica« iz tujih literatur, ter izreka dokaj ostro sodbo o »Hrvatski knjižnici«, češ, da je urejevana brez posebno finega literarnega okusa.

— »Zenskega telovadnega društva« v Ljubljani deseti redni občni zbor se je vršil sinoči v Narodnem domu ob povoljni udeležbi. Starostka gospa dr. Tavčarjeva pozdravi v prisršnih besedah navzoče članice, nakar poda svoje poročilo tajnica gdč. Debevec v. A. Društvo je imelo v preteklem letu 4 ustanovne, 29 podpornih in 15 izvršujočih članic. Odborovih sej je bilo devet. Iz odobra je izstopila gdč. Toplakarjeva. G. Drenik je iz službenih ozirov odložil vodstvo telovadbe. Izreče se mu zahvala za njegov trud in požrtvovanost. Statistični pregled telovadnega obiska izkazuje 492 telovadk. Največja udeležba pri telovadbi je bila 61 telovadk. Koncem leta je bilo 76 telovadk in 61 gojenk, 20 telovadk več kot prejšnje leto. Poročilo blagajničarke ge. Jelačinov v izkazuje v minulem letu 739 K dohodkov in 669 K 49 v izdatkov. Čisto društveno premoženje znaša 412 K 50 v. Nato se preide k volitvi odbora. Izvoljene so bile soglasno za starostko: ga. dr. Tavčarjeva; za njeno namestnico: ga. dr. Kokaljeva; za načelnico: gdč. Debevec; za tajnico: ga. Kroftova; za blagajničarko ga. M. Jelačinova; za pregleovalki računov ga. Hudovernikova in gdč. Danieca Tavčarjeva; za odbornice: ga. dr. Bretlova, ga. Češnovarjeva, gdč. Vidmarjeva, gdč. Ženova in gdč. Anice Sever. Delegati za zvezni občni zbor ga. dr. Tavčarjeva, dr. Kokaljeva, gdč. Dan. Tavčarjeva in gdč. Tilka Debevec. Končno se sklene, da bodo članice zlagale prostovoljne mesečne prispevke, da se omogoči dostopen nastop ljudijskih telovadk na letosnjem vsesokolskem zletu v Celju.

— Detektiv Gerlovič — javni nasilne. Citateli našega lista se še spominjajo, kako je pred par tedni nesramno nahrulil c. kr. vladni detektiv Gerlovič, slavnouznan možakarizza septembriških dni, cand. iur. gospoda Vlad. Svetka in kako ga je ta na licu mesta prav temeljito kaznal. Kakor se nam poroča, je c. kr. državno pravdinstvo uvedlo proti čedemu c. kr. vladnemu detektivu Gerloviču preiskavo zaradi zločina javnega nasilja. Prve priče bodo uslišane že te dni.

— Klub akademikov ima svoj ples v soboto, 22. t. m. v mali dvorani »Narodnega doma«.

— Cercle Franco - Ilyrien je imel včeraj zvečer v »Merkurjevi dvorani v »Narodnem domu« svoj redni letni občni zbor, ki je bil prav dobro obiskan. Predsednik dr. Pestotnik je v svojem otvoritenem načinu pozdravil navzoče in omenjal dveh nalog, ki jih je društvo skušalo od svojega začetka izpoljevati: gojitev francoskega jezika in družabno življenje. V obeh oziroma se je mnogo storilo. Takoj v začetku se je osnoval francoski; krožek za začetnike, ki se je pozneje spremenil v višji krožek. Sedaj pa sta hkrati nižji in višji krožek. Prijevale so se tudi prav dobro uspele zabave. Predsednik se zahvaljuje prof. dr. Juvanciču, damam prof. Juvancičevi, dr. Ferjancičevi, Nagodetovi, Pintarjevi, Staretovi, Tavčarjevi, Zupančevi, Sasovi, Verševi in dr., mestni občini, županu Hribaruju in ravnatelju Macheriju za prepustitev učnega lokalja v liceju, dnevnikoma »Slov. Narod« in »Lainbacher Zeitung« za objavljanje novic in poročil in slednjičem odboru. Nalogu društva bo vprighthodne društveni program še bolj poglobiti in razširiti. Tajnica gdč. Verščeva poda tajniško poročilo, iz katerega pred vsem posnemamo, da ima društvo 64 članov. Blagajniško poročilo poda predsednik. Dohodkov je bilo 783 K, troškov pa 610 K; v blagajniški je to reč 173 K. Nato se odboru izreče absolutorij. Pri volitvah so bili izvoljeni: predsednikom prof. Korun, v odbor pa gdč. Verščeva in gospa dr. Ferjancičeva in Mühlbaurova. Predsednik se v francoskem jeziku zahvaljuje za izvolitev in izjavlja, da bo po svojih močeh deloval za proevit društva. — Ko sta bila slednjič predglednikoma že izvoljena gg. prof. Jug in dr. Pestotnik in je g. prof. dr. Pajk izrekel zahvalo staremu odboru, je predsednik zaključil oficijelni del občnega zabora. — Sledila je neprisiljena in animirana prosta zabava s petjem in deklamacijami.

— »Slovensko planinsko društvo« vabi na svoj V. planinski ples, ki ga prirede v vseh zgornjih prostorih »Narodnega doma« v Ljubljani v torek, dne 1. februarja — začetek ob 8. zvečer. V veliki dvorani bo plesisce — orkester »Slov. Filharmonije« — paviljoni za okreplila itd., v mali dvorani in njenih stranskih prostorih siesta — gostilna — sekstet »Slov.

Filharmonije«, ob stopnjalu vinotoč »črez ulico«. Vso glavno čakrbo je prevzelo društvo, gostilničar Kršnik postreže s pivom in v gostilniških prostorih v pritličju z gorkimi jedili. Obleka bodi turistovska (strogos so pa prepovedani podkovani celjski čevlji), narodna ali promenadna. Vstopina 2 K, za člane, ki se izkažejo z društveno izkaznico 1 K. Vstopnice se bodo prodajale v trgovinah: Gričarja & Mejača v Prešernovi ulici, J. Korenčana na Starem trgu, A. Škofa na Dunajski celi in E. Škušeka na Mestnem trgu — ter na dan plesa pri blagajni od 6. ure zvečer dalje.

— Zagreb - Ljubljana. Odličen rodoljub nam piše: V »Slov. Narodu« z dne 19. januarja je čitati, da »Zagreb nadkrije v nemškaustrjenu daleč, daleč Ljubljano« in da »tuječ, ki pride v mesto, misli, da je prišel v nemško mesto. Kdor je napisal to, ta ali ni bil v Zagrebu ali pa ni bil v Ljubljani. Poznam oboje dobro in konstatiram: Ljubljana govori mnogo več nemški nego Zagreb, a kadar inteligenčni Ljubljancan govorí slovenski, govorí nekoliko do slednje čisto slovensčino (torej brez nemških vmetkov, fraz) nego govorí Zagrebčan čisto hrvaščino (zlasti gospo rade mešajo nemške fraze). V ostalem bi želel, da bi bil g. pisec gornjih besed to priobčil v kakem zagrebškem istu; zakaj s tem bi pokazal, da hoče nedostatke popravljati, ne pa od daleč zabavljati.

Umrl je na Brezovici pri Ljubljani užitniški uradnik g. Simon Počačnik. N. v. m. p.!

Telovadno društvo »Sokol« v Domžalah ima svoj redni občni zbor dne 23. t. m. ob 3. popoldne v prostorih dr. Kuharja.

Na Triglavu je bil 8. t. m. župnik Lavrič iz Gorice in sicer popolnoma sam brez vsakega spremstva. Prenečeval je v koči na Kredarici. S Kredarice na vrh Triglava je hodil 6 ur. Ker je bila globoka megla, ni vedel kdaj je prisel na vrh. Sele ko je videl iz snega moleti zastavo Aljaževega stolpa, se je zavedel, da stoji na vrhu Triglava. Na Triglav je odšel iz Bohinja.

Telovadno društvo »Sokol« v Novem mestu ima svoj občni zbor v soboto, dne 29. januarja 1910 ob pol devetih zvečer v gostilni Naceta Košaka (Brunner) z običajnim dnevnim redom.

»Sokol« v Trebnjem priredi na pustno nedeljo veselico z mnogovrstnim sporedom.

Narodna čitalnica v Krškem ima dne 26. prosinca t. l. ob 7. zvečer v čitalniški sobi svoj redni občni zbor z običajnim dnevnim redom.

Iz Krškega. Kakor že poročano, vršil se je tukaj pretekli četrtek sijajno zaključni plesni večer Sokola. Plesalo se je 26 najmodernejših figuriranih plesov, pod vodstvom brata Kavšeka. Vsak obiskovalec tega večera razveseljeval se je izborno, čepravni ni plesal, kajti znana ciganska godba iz Celja pripravila je vsakega v dobro voljo. Splošni obisk je bil jako dober, tako da z veseljem polagajo gojenice in gojenke ter res zabavne plesne šole se precej leg prebitek v svojo društveno blagajno. Tudi Sokolski ples dne 16. t. m. bil je tako dobro obiskan, prihitali so bratje Sokoli iz bližnjih krajev, da se razveseljejo z svojimi sobrati kakor tudi drugih tujev je bilo kako veliko, tako da so skoraj primanjkovali prostori.

Ples logaških samev, ki se vrši prihodnjo nedeljo, obeta biti kakor v prejšnjih letih tudi letos nekak rendez-vous razumništa iz cele Notranjske. Izvrstna godba, okusne dekoracije in poznata čilost plesalcev so okolnosti, ki vsako leto privabijo mnogo Terpsiornih čestilcev iz bližine in sosednih okrajev. Z večernimi vlaki došle obiskovalec čakali bodo na kolodvoru vozovi, da jih prepeljejo do hotela Kramar, kjer se vrši ples.

Telovadno društvo Sokol v Brežicah priredi na Svečino, dne 2. sredoč. t. l. v zgornjih prostorih Narodnega doma sokolski ples. Svira polnoštevilna godba c. in kr. pešpolka st. 53. Začetek ob 8. zvečer. Vstopna 2 K za osebo, 5 K za rodbino Kostumi dobrodošli. Vstop je dovoljen le vabljencim.

Hujščak, ki pisari v »Deutsche Wacht« proti vsesokolskemu zletu in poziva na poboje Slovanov, ni ba je nihče drugi kakor celjski »amtavorstand« dr. Ambrositsch. Zato ima celjski državni pravnik dr. Bayer tak strah pred Ambrožčevimi hujščarji, da ne storí tega, kar bi prav gotovo storil njegov ljubljanski kolega napram nam, ako bi »Slovenski Narod« pisal proti Nemcem tako kot piše glasilo celjskega župnika proti Slovanom. Smo pav v Avstriji, kjer so za vsak narod drugačne postave.

Ljudsko šolo v Št. Pavlu pri Preboldu v Savinjski dolini v kratkem razširijo v Grasenlico. V višjem razredu bo pouk utrakovističen, če ne

celo povsem — nemški. Savinska zavestnost!

Okraini želiki svet za okolico Celje — na glasu kot naroden — še vedno uraduje — nemško. Pojdite se solit s tako narodnostjo!

Učiteljsko društvo za celjski okraj izvolilo si je ob zadnjem svojem glavnem zboru za svojega predsednika g. Fr. Brinarja, nadučitelja v Gotovljah pri Žalcu.

Poročili se bode v Celju g. Mirko Meglič, posojilnični uradnik, z gdč. Betiko Konfidentijo. Bilo srečno!

Ustrelil se je 16. t. m. v Celju poddesetnik tamošnjega pešpolka št. 87 Fr. Drevček. Vzrok baje — ljubezen.

Iz vranskega okraja, 18. januarja: Danes je celjski glavar baron Müller ob seji okrajnega tukajšnjega zastopa dekoriral njega načelnika, župnika Zdolška iz Št. Jurja ob Taborju, z uradnim zlatom za njegove »zasluge«. Kaj o tem odlikovanju mislimo, smo izjavili tačas, ko se je razglasilo.

Ormoška čitalnica priredi v torek, dne 1. svečana, v lastnih prostorih plesni veček.

Eulenburgova »ionemana« obseg. Poročali smo svoječasno, da so v Trstu zaprli dva Bavarea, ker sta posnemala svojega sodeželana Eulenberga, in sicer 55letnega Remigija Eissenegerja in 19letnega Josipa Maierja, stanujoča sedaj v Trstu. V torku se je vršila pred tržaškim deželnim sodiščem obravnava proti obema otočnem. Sodišče je upoštevalo razne olajševalne okolščine in odsodilo Eissenegerja na dva meseca, a Maierja na mesec dni strogega zapora.

»Tovarša goljufivega bančnega uradnika. Pred nekaj dnevi smo poročali, da so v Trstu zaprli bančnega uradnika Lupetina, ker je ogoljufal s ponarejenim pismom in podpisom filialko kreditnega zavoda za preko 5000 krov. Sedaj je pa dalio sodišče arretirati tudi Lupetinovega sokrivača, nekega 22letnega trgovskega agenta Josipa Kerschnerja iz Trsta, ker je namreč omenjeno svoto potom svoje hišne inkasir. Oba — Lupetin in Kerschner sta goljufijo priznala. Zaprta goljufiva ptička sta splošno znana, kakor strastna irentista in že kot večkrat kaznovana figuranta v policijskih »črnih bukvah«.

Tatkožuhov — naivnost komija. V torku je prišel v neko tržaško trgovino z obliko neki človek, ki je rekel, da hoče kupiti kežuh za svojega prijatelja. Pokazali so mu več kožuhov, od katerih je neznanec izbral tri. Kupec je nato prosil, naj pošljejo z njim kakega komija, da pokaže kožuh svojnemu prijatelju. V zagati S. Silvestro Š. 5 je naprosil kupec komija, naj mu izroči kožuh in naj ga počaka za trenutek. Neznanec je šel s kožuhom v hišo ter izstopil pri drugih vratih v druge ulice. Komi je čakal, toda kupca in kožuhom ni hotelo biti od nikoder. Slednji je razumel, kaj se je zgodilo. Povrnil se je ves zbegovan v prodajalnico brez kupca, brez kožuhov in brez denarja.

Strel iz flobertove puške. Ko je šel v torku zvečer finančni stražnik Fran Urbančič po trgu pred južnim kolodvorom v Trstu, je bil zadel v levo oko. Dečka, ki je streljal s flobertovo puško, so zaprli, Urbanciča pa so odvedli v vojaško bolnico. Poškodba menda ni nevarna.

Aretacija devetih ulomilcev v Trstu. V noči od 1. na 2. t. m. se je izvršila v prodajalni manifakturne tvrdke Steiner na Korsu v Trstu večna tativina. Tatovi so se bili prikradli skozi večne neke sosedne hiše do Steinerjevega skladisa in potradli blaga v vrednosti kakih 15.000 krov. Poskušali so tudi ulomiti v glavno blagajno, kar se jim pa ni posrečilo. Police je toliko časa iztikalna za ulomilci, da jim je slednjih vendarne prisila na sled in jih razun dveh, ki sta iz Trsta izginila, vse aretilara. Aretirani ulomilci, oziroma udeleženci na tativini so: Peter Jelusic, Rudolf della Vedova, Fran della Vedova, Hektor Posar, Humbert Zorn, Marija Flego, Hermina Posar, Josip Čanerutto in Renato Ballog. Peter Gulin, komi pri tvari Steiner, ki je vso stvar vodil in izdal načrt za ulom, ter tržaški Ivan Flego, ki je bil na ulomu in tativini udeležen, sta brez sledu izginila iz Trsta. Aretovani so že večinoma svojo krivo priznali.

Nov hujščak. Ker je širokim ljudskim slojem namenjeni dnevnik »Novost« prešel v baron Rauchove, ozir. njegovih prijateljev roke, so pristaši hrvatsko-srbske kolonije osnovali delniško družbo, ki bo izdajala nov, ljudstvu namenjeni dnevnik. Novi list se bo imenoval »Male Novine« in bo jel izhajal 23. t. m. Urejaval ga bo Škalabin, časnikar naprednega mišljenja.

Nočni krovce. Danes ponoči se je pritepel na južni kolodvor neki Jožef Müller iz Ogrskega ter se splazil v podstrešje. Ko je uvidel, da je opazen, je odprt okno in splezal na streho. O tem obveščeni stražnik ga je pozval, da naj gre zopet dol. Müller si je nekaj časa pomisljal in zrl sedaj v nebo, sedaj na cesto, a ko je uvidel, da je previsoko, je mirno dušno sledil stražnikovemu pozivu. Mož je sicer prespal v zaporu, a ker se mu ni moglo podiktati zlobe, je bil danes izpuščen.

Poneveril je predčerajšnjem premogarski hlapec Ivan Juršič predajalki premoga g. Katarini Kugovi 15 krov denarja, katerega je izkupil za premog ter neznanu kam pogbenil.

Delavske gibanje. Včeraj se je z južnega kolodvora odpeljalo v Ameriko 6 Slovencev in 40 Hrvatov. V Hebi je šlo 35, v Buks 25, v Beljak 19, v Linc pa 40 Hrvatov. 35 slovenskih tesačev se je odpeljalo v hrvatske šume.

Izgubljeno in najdeno. Šolska učenka Serafina Weisssova je izgubila rdečo šerpo s kapuco. Brivčeva žena g. Lizi Kastelic je izgubila zlat uhan s zafirjem. Arhivar g. Anton Ašker je našel usnjato denarnico z manjšo vsoto denarja.

Drobne novice.

Požar v turškem parlamentu. Včeraj je nastal v palači Ciragan vsled eksplozije v kurilnicu v senatenem poslopju velikanski požar. Radi silnega vetra se je požar razsiril čez celo poslopje. Zborovalne dvorane parlamenta in senata so popolnoma uničene. Trije delavci pri elektrarni so se ponesrečili. Zgorelo je prav vse, samo pusti zidovi mole v zrak. Rešilo se ni skoraj ničesar. Škoda se ceni na 10.000.000 turških futov.

Telefonska in brzozavna poročila.

Volitve v Pulju.

Pulj, 20. januarja. Po 14 dnevih so bile danes končane občinske volitve. Izvoljeni je 25 italijanskih liberalcev, 7 Hrvatov, 10 zastopnikov mornaričnih uradnikov, 2 zastopnika občinskih uradnikov in en socialni demokrat.

Proslava bitke grunewaldske.

Ljubljana, 20. januarja. Mestni občinski svet je votiral za proslavo grunewaldske bitke 200.000 krov. Razstava, ki bi se imela pri tej priliki prirediti, se ne bo vršila.

Proces proti Janini Borowki.

Krakov, 20. januarja. V sodni dvorani so danes našli patrono iz browning pistole. Ker se je sua obratal proti soprogu Janine Borowske, so ga preiskali, a niso našli pri njem nobenega orožja. Na to je bil zasihan Borowski.</p

